 <p>Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský</p>	<p>Manuál pro provádění šetření pro vydání rostlinolékařského pasu u rozmnožovacího materiálu a sazenic lesních dřevin</p> <p>Označení: Manuál 1</p>	<p>Vydání: 2 Počet stran: 1/3 Revize: 1</p>
--	--	--

Manuál pro provádění šetření pro vydání rostlinolékařského pasu u rozmnožovacího materiálu a sazenic lesních dřevin

Obecné zásady pro provádění šetření za účelem vydávání rostlinolékařských pasů u reprodukčního materiálu lesních dřevin

ÚVOD

Veškeré výpěstky lesních dřevin určené k obnově lesa a zalesňování musí být pro přemísťování v EU opatřeny rostlinolékařským pasem, a to bez ohledu na to, zda jsou přemísťovány v rámci jednoho členského státu EU nebo mezi členskými státy EU. Tento požadavek se týká i dalšího reprodukčního materiálu lesních dřevin, kromě osiva (s výjimkou osiva borovice a douglasky tisolisté, které podléhá pasové povinnosti z důvodů ochrany před šířením patogenu *Fusarium circinatum*, a dále osiva kaštanovníku, přemísťovaného v rámci nebo do chráněné zóny proti *Cryphonectria parasitica*).

Rostlinolékařské pasy potvrzují soulad rostlin, ke kterým byly vydány, s fytosanitárními požadavky EU. U reprodukčního materiálu lesních dřevin se v souladu s vyhláškou č. 29/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 149/2003 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin, ve znění pozdějších předpisů, používá **rostlinolékařský pas spojený s průvodním listem k tomuto rozmnožovacímu materiálu.**

Šetření pro účely vydávání rostlinolékařských pasů provádí oprávněný provozovatel (tzn. provozovatel oprávněný k vydávání rostlinolékařských pasů), respektive jím pověřená osoba, která zdárně absolvovala e-learningový test pro příslušné komodity anebo byla k tomuto účelu prokazatelně proškolená. Odpovědnost za provádění šetření, vydávání rostlinolékařských pasů a plnění dalších náležitostí však plně nese příslušný oprávněný provozovatel. V určitých stanovených případech provádí toto šetření inspektor ÚKZÚZ.

Prohlídka u rostlin pěstovaných ve venkovních podmínkách se provádí jednou až dvakrát ve vegetačním období zásadně podle partií rostlin, a to v nejvhodnějším období pro zjištění dotčených škodlivých organismů (ŠO). Partii se přitom rozumí množství rostlin, které je identifikovatelné podle stejnorodého složení a původu (tj. rostliny pěstované v jednom místě, jednoho druhu, kultivaru, selekce nebo klonu a jednoho původu).

Před prohlídkou jednotlivých rostlin se provede **celkové posouzení porostu každé partie,** zda není vidět jakékoliv abnormality (odlišnosti ve vzhledu a vzrůstu) rostlin v partii, včetně posouzení, zda jde o pravidelně či nepravidelně (ohniskově) se vyskytující odlišnosti.

Rozsah a zaměření prohlídky musí být dostatečné ke kvalifikovanému **posouzení rozsahu možného výskytu ŠO nebo příznaků poškození** (včetně neregulovaných škodlivých organismů – s ohledem na možnost záměny), zváží se vhodnost prohlídky podzemních částí rostlin. Posoudí se, zda provedení prohlídky neznemožňuje zjevná přítomnost neregulovaných ŠO či špatný fyziologický stav rostlin (překrytí jiných příznaků napadení).

Poté se provede **vlastní prohlídka jednotlivých rostlin,** zaměřená na zjišťování přítomnosti možných viditelných příznaků napadení ŠO. Při prohlídce se sleduje možná přítomnost karanténních ŠO pro EU (KŠO pro EU), ŠO, na které se vztahují mimořádná rostlinolékařská

 <p>Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský</p>	<p>Manuál pro provádění šetření pro vydání roślinolékařského pasu u rozmnožovacího materiálu a sazenic lesních dřevin</p> <p>Označení: Manuál 1</p>	<p>Vydání: 2 Počet stran: 3/3 Revize: 1</p>
--	---	--

opatření, regulovaných nekaranténních ŠO pro EU (RNŠO pro EU), v případě potřeby i karanténních ŠO pro chráněné zóny (KŠO pro CHZ), popřípadě dalších ŠO, stanoveným fyto-sanitárními předpisy, a splnění stanovených zvláštních požadavků.

ŠO a zvláštní požadavky, na jejichž zjišťování je šetření zaměřeno, jsou pro příslušné rody či druhy rostlin uvedeny v příloze tohoto manuálu (tabulková část) se stručným popisem příznaků napadení a stanovením vhodného období k provedení prohlídek. Příloha manuálu dále obsahuje informace o statutu výskytu těchto škodlivých organismů v ČR.

ROZSAH PROHLÍDKY

V případě malého množství (do 300 rostlin v partii) se prohlíží každá rostlina. V případě většího množství rostlin se prohlíží jen náhodně vybrané rostliny, přitom se prohlíží min. 5 % rostlin v partii (ale vždy alespoň 300 rostlin), a to jak z okrajových částí, tak i ze střední části porostu kontrolované partie.

Pokud jsou prohlídkou zjištěny **rozdíly u rostlin z různých částí partie**, po ukončení prohlídky partie se podrobně porovná stav několika rostlin z těch částí partie, které vykazovaly odlišnosti, s několika náhodně vybranými rostlinami z částí partie, které nevykazovaly nevyrovnanosti. Vzorky rostlin s abnormálními příznaky vzbuzujícími podezření na napadení ŠO se předají k laboratornímu vyšetření.

Při zjištění příznaků, které vyvolávají podezření, že rostliny jsou napadeny sledovanými nebo neznámými ŠO, je povinností oprávněného provozovatele neprodleně informovat ÚKZÚZ a poskytnout ÚKZÚZ na vyžádání všechny informace, které má k dispozici. Dále musí přijmout opatření k zabránění šíření daného ŠO.

PŘÍLOHY

Tabulková příloha: REGULOVANÉ ŠKODLIVÉ ORGANISMY NA ROZMNOŽOVACÍM MATERIÁLU A SAZENICÍCH LESNÍCH DŘEVIN

Příloha k manuálu pro šetření u lesních dřevin do chráněných zón